

Informator

**Polskiego Związku Towarzystw
Kupieckich Wojew. Śląskiego.**

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca.

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Andrzeja 6. Kierownik redakcji: Józef Walusz.
Tel. 16-12. — Rachunki bankowe: Górnośląski Bank Handlowy w Katowicach

Prenumerata: Kwartalnie zł. 3,00. Numer pojedynczy zł. 0,50.

Dla członków Związku bezpłatnie. —, — Ceny ogłoszeń przesyła się na życzenie.

TREŚĆ: Statut dla Towarzystw. — Ogólny Zjazd Kupiectwa Polskiego w Grudziądzu. — Potrzeba silnej organizacji. — Dział gospodarczy. Dział podatkowy. — Sprawy celne. — Sprawy Gdańsk-Gdynia. — Komunikaty. — Różne.

Statut dla Towarzystw.

W dniu 15. lutego b. r. odbyło się w Katowicach posiedzenie Zarządu Związku z Radą Przyboczną, na którym ostatecznie opracowano i zatwierdzono statut dla Towarzystw Polskich Samodzielnych Kupeców Województwa Śląskiego.

Niżej podany statut obowiązuje odtąd wszystkie Towarzystwa zrzeszone w Polskim Związku Towarzystw Kupieckich Województwa Śląskiego.

Statut Towarzystwa Polskich Samodzielnych Kupeców.

Nazwa, siedziba i cel Towarzystwa

§ 1.

Stowarzyszenie nosi nazwę: Towarzystwo Polskich Samodzielnych Kupeców. Siedzibą Towarzystwa jest miejscowość
Czas istnienia tegoż nie jest ograniczony.

§ 2.

Cel Towarzystwa jest:

- a) łączenie samodzielnego polskiego kupiectwa,
- b) obrona interesów kupieckich,
- c) wzajemne informowanie się i występowanie we wszelkich sprawach obchodzących kupiectwo za pomocą publicznych referatów, prasy, oraz Polskiego Związku Towarzystw Kupieckich Województwa Śląskiego.
- d) podniesienie poziomu kulturalnego kupiectwa i młodzieży kupieckiej.

§ 3.

Towarzystwo jest członkiem Polskiego Związku Towarzystw Kupieckich Województwa Śląskiego.

§ 4.

Członkiem T. P. S. K. może zostać każdy samodzielny chrześcijański kupiec lub prawny przedstawiciel osób prawno-handlowych, którzy posiadają pełne prawa obywatelskie.

§ 5.

Zgłaszający się na członka musi uzyskać pisemne poparcie dwóch członków Towarzystwa. Nad przyjęciem decyduje Zarząd większością głosów. Członkowie innych Towarzystw Kupieckich, jeżeli z powodu zmiany miejsca zamieszkania wnoszą o przyjęcie, nie potrzebują poparcia 2 członków. Wystarcza legitymacja tego Towarzystwa kupieckiego, do którego dany członek ostatnio należał.

§ 6.

Każdy nowowstępujący członek z wyjątkiem tych, którzy przechodzą z innego Towarzystwa kupieckiego, płaci wstępne w wysokości 5 zł., oraz składkę miesięczną, ustaloną przez Zarząd Towarzystwa. Składki miesięczne płacone winne być co miesiąc z góry.

§ 7.

Członek traci prawo członkowskie,

- a) jeżeli utraci prawa obywatelskie,
- b) w czasie upadłości,
- c) jeżeli popełni czyn taki, który nie można pogodzić ze stanem kupieckim,
- d) jeżeli zalega ze składkami za 6 miesięcy.

Nad wykluczeniem decyduje Zarząd.

Wykluczony członek może wnieść przeciwko tej decyzji odwołanie do następnego walnego zebrania i to w przeciągu 4 tygodni po doręczeniu doniesienia o wykluczeniu.

§ 8.

Towarzystwo wybiera na Zwyczajnem Walnem Zebraniu z grona swego na jeden rok prezesa, wiceprezesa, skarbnika, sekretarza i 1 do 3-ch ławników. Poza tem wybiera na taki sam czasokres 2 rewizorów.

§ 9.

Do czynności kompetencji Zarządu należą:

- a) zastępowanie Towarzystwa we wszelkich sprawach dotyczących Towarzystwa na zewnątrz,
- b) rozporządzanie majątkiem Towarzystwa w granicach określonych przez Walne Zebranie,
- c) organizowanie wykładów i udzielanie członkom informacji odnośnie do życia kupieckiego.

§ 10.

Na corocznem Walnem Zebraniu zdaje Zarząd sprawę z swych czynności za rok ubiegły.

Delegaci.

§ 11.

Towarzystwo wybiera taką ilość delegatów na Zjazd Delegatów P. Z. T. K. W. Ś., jaką winno wysłać.

Wybrani delegaci mają pełne prawa do zastępowania Towarzystwa na Zjeździe i mają pod względem głosowania pełną swobodę.

Walne Zebranie.

§ 12.

W miesiącu styczniu każdego roku jednak nie przed Zjazdem Delegatów winno się odbyć zwyczajne Walne Zebranie członków, na którem Zarząd i rewizorowie zdają sprawę z swych czynności i stanu majątkowego.

§ 13.

Do kompetencji Walnego Zebrania należą:

- a) wybór i odwołanie Zarządu,
- b) wybór i odwołanie rewizorów kasy,
- c) udzielenie pokwitowania Zarządowi,
- d) uchwalenie budżetu na każdy rok bieżący,
- e) rozporządzanie majątkiem Towarzystwa,
- f) rozwiązanie Towarzystwa,
- g) rostrzyganie w sprawach odwołania w myśl § 7. niniejszych ustaw.

§ 14.

Uchwały na Walnem Zebraniu zapadają zwykłą większością głosów. Wyjątek stanowią sprawy oznaczone w § 13 pod i. Do powzięcia uchwał w tych sprawach potrzebna jest obecność $\frac{2}{3}$ członków i zgoda $\frac{1}{4}$ członków obecnych.

§ 15.

Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje się w miarę potrzeby i musi ono być zwołane na pisemne żądanie przynajmniej $\frac{1}{5}$ członków, o ile porządek dzienny cel i motywy zostaną także na piśmie podane.

Podpisać mogą taki wniosek tylko tacy członkowie, którzy nie zalegają ze składkami ani za miesiąc. Nadzwyczajne Walne Zebranie posiada te same kompetencje co Walne Zebranie.

§ 16.

Zarząd może zwołać nadzwyczajne Walne Zebranie każdego czasu.

Stosunek do P. Z. T. K. W. Śl.

§ 17.

Towarzystwo poddaje się jako członek P. Z. T. K. W. Śl. decyzjom w sprawach przewidzianych statutem Związku. Uznaje ono jego każdorazowy statut i regulamin jako obowiązujący Towarzystwo.

§ 18.

Towarzystwo płaci na rzecz P. Z. T. K. W. Śl. składki, jakie zostaną ustalone przez Zjazd Delegatów i to miesięcznie z góry.

§ 19.

Towarzystwo nie może powziąć uchwał, któreby stać mogły w sprzeczności z statutem i postanowieniami Związku wzgl. jego Zarządu.

Sekcje Branżowe.

§ 20.

Jeżeli Towarzystwo będzie miało w pewnej branży pewną dostateczną

ilość członków, natenczas może utworzyć w ramach Towarzystwa sekcje branżowe. Tak samo mogą utworzone być sekcje hurtowników.

§ 21.

Przewodniczącego wybiera dana sekcja.

§ 22.

Wszelkie dezyderaty danej sekcji mogą wyjść na zewnątrz tylko przez Zarząd Towarzystwa.

§ 23.

Sekcje branżowe i hurtowników są tylko ciałem doradczym i nie posiadają samodzielności.

Majątek Towarzystwa.

Majątek Towarzystwa składa się:

- a) z wstępnego,
- b) z składek członkowskich,
- c) z nadzwyczajnych wpływów.

§ 25.

Wszelkie lokaty kapitałów Towarzystwa winne nastąpić w Górnośląskim Banku Handlowym w Katowicach, jako Banku założonym przez Związek.

§ 26.

Ustępujący lub wykluczeni członkowie albo ich spadkobiercy nie mają żadnych praw do majątku Towarzystwa.

Organ Towarzystwa

§ 27.

Wszelkie ogłoszenia Towarzystwa publikuje się w organie P. Z. T. K. W. Śl. pod nazwą „Informator Polskiego Związku Towarzystw Kupieckich Województwa Śląskiego“ w Katowicach.

§ 28.

Każdy członek winien abonować organ Związku, o ile go Związek nie będzie dostarczał bezpłatnie. Zarząd ma prawo abonament ściągnąć razem ze składkami.

Rozwiązanie Towarzystwa

§29.

W razie rozwiązania Towarzystwa przechodzi cały majątek pozostały na rzecz Polskiego Związku Towarzystw Kupieckich Województwa

Śląskiego a w razie nie istnienia tegoż Związku na cele, które oznaczy ostatnie Walne zebranie.

§ 30.

Towarzystwa ma być w rejestrze sądowym zapisane.

Ugólnny Zjazd Kupiectwa Polskiego w Grudziądzu.

Na Zjeździe Rady Związków Towarzystw Kupieckich Zachodniej Polski (Razapol) w dniu 24. stycznia br. w Katowicach uchwalono urządzić

OGÓLNY ZJAZD KUPIECTWA POLSKIEGO W GRUDZIĄDZU.

w czasie trwania 1-szej Pomorskiej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej — (26. VI. do 6. VII. br.)

Zjazd Rady Związków uchwalając zwołanie Zjazdu ogólnokupieckiego w Grudziądzu chce dać możliwość kupiectwu zwiedzenia wystawy, która ma dać pogląd postępów na polu gospodarzem Pomorza w okresie pięcioletnim uzyskania niepodległości

i zapoznać kupiectwo Polski z dzielnicą, dotychczas mało znaną. Wystawa grudziądzka w obecnym stadium konfliktu Polski z Gdańskiem ma być również gestem politycznym, świadczącym o naszych prawach do polskiego morza, które znów staje się przedmiotem targów politycznych.

Zwracamy się już dzisiaj do kupiectwa polskiego z uprzejmą prośbą o wzięcie jaknajliczniejszego udziału w Zjeździe.

Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Związku w Katowicach, ul. Andrzeja 6

Z Górnego Śląska wyruszy osobna wycieczka, celem zwiedzenia tak wystawy, jak i wzięcia udziału w Zjeździe.

Potrzeba silnej organizacji

Przyszłość nasza zależy od nas samych. Nikt o nas troszczyć się nie będzie, gdy w pracy organizacyjnej sami się nie zabierzemy. Towarzystwa Samodzielnych Kupców dbały za czasów przedwojennych o ile gdzieś istniały, jedynie o utrzymaniu polskości i podniesienie ducha narodowego, o postulatę zaś zawodowe nie zawsze waleczyć były w stanie. Należeliśmy do Związków nam obcych, które u nas obecnie nie mają racji bytu. Każdy kupiec polski powinien należeć do miejscowego Towarzystwa Samodzielnych Polskich Kupców, a jeżeli takowe na miejscu nie

istnieje, donieść natychmiast do Polskiego Związku Towarzystw Kupieckich w Katowicach ul. Andrzeja 6, a Związek poczyni kroki by na miejscu założyć Towarzystwo polskie.

Istniejące zaś Towarzystwa polskie dotychczas niezrzeszone w Polskim Związku Towarzystw Kupieckich w Katowicach powinny niezwłocznie zgłosić swoje przystąpienie do Związku polskiego, gdyż Związek ten zastąpi w zupełności dotychczasowe obce Zrzeszenie.

Więc łączmy się jednością silni pod sztandar Polskiego Związku Towarzystw Kupiec-

kich w Katowicach, który jako największa organizacja Województwa Śląskiego prawa i postulaty kupieckie jedynie obronić i wywalczyć może.

Od nas więc tylko zależy, czy nadal w zależności wegetować będziemy, czy też wolnymi i niezależnymi zostać pragniemy.

Kto się od nas usuwa na podarę zasługuje.

Organizacja jest konieczna
z punktu widzenia

narodowego,

gdyż skupia jednostki do pracy nad odrodzeniem i odbudową Ojczyzny i przeciwstawia się obcym w kraju organi-

zacji, choć liczbą słabszym, dobrze jednakże zorganizowanym,

społecznego,

gdyż przyczynia się do spełnienia obowiązków obywatelskich,

kulturalnego

gdyż daje możliwość kształcenia się w zawodzie,

zawodowego,

gdyż wywalcza dla naszego stanu niezbędne prawa,

materjalnego,

gdyż członkowie pomimo wydatków na składki polepszają sobie za pomocą organizacji byt materjalny.

Dział gospodarczy.

Protestowanie weksli przesyłanych za pośrednictwem poczty.

W celu ułatwienia wierzytelom wekslowym możliwości realizacji ich praw ustalono przepisami z d. 5. lutego r. b. sposób protestowania weksli przesyłanych w zleceniach pocztowych. Są one następujące:

Nadawca listu zleceniowego, zawierającego weksel, może żądać oddania notariuszowi do protestu wekslu niewykupionego przez dłużnika w terminie płatności. Niewolno wysyłać zleceń pocztowych, zawierających weksle do miejscowości, w których niema notariusza. Żądanie oddania wekslu do protestu zaznacza nadawca przez podkreślenie odpowiedniego tekstu w wykazie zleceniowym. Listy zleceniowe winny być nadawane tak wcześniej by do urzędu pocztowego który ma wykonać zlecenie nadejść mogły przynajmniej na 24 go-

dziny, nie wcześniej jednak, niż na dni 7 przed terminem płatności. Opłaty pocztowe wynoszą: 1) za doręczenie notariuszowi wekslu i odbiór po zaprotestowaniu 1, 1/2 złotego, 2) za przesłanie tekstu nadawcy — jak za list polecony równie wagi 3) za doręczenie notariuszowi wekslu do protestu i odbiór sumy wekslowej — 1, 1/2 złotego, 4) za przekazanie sumy wekslowej — opłata jak przy przekazach pocztowych. Obowiązuje od 13. lutego b. r.

Zmniejszona prowizja od indeksa weksli.

P. K. O. zmniejszyła prowizję od inkasa weksli. Przy inkasie do 50 zł. — pobiera się 75 gr., od 50 zł. do 100 zł. — 1 zł., od 100 zł. do 1 500 zł. pół procent prowizji, powyżej 1 500 zł. za każde zaczęte 500 zł. dolicza się 1 zł.

Zakaz lombardowania akcji Banku Polskiego w P. K. O.

W obecnej sytuacji kredytowej możliwość lombardowania poważnych papierów procentowych stanowiła niejako ułatwienie sytuacji dla szerokiej sfer gospodarczych. To też ku zadowoleniu tych sfer P. K. O. lombardowała prócz państwowych papierów procentowych także akcje Banku Polskiego.

Niestety jednak zarządzenie Ministra Skarbu z drugiej połowy stycznia odebrało P. K. O. prawo udzielania kredytu pod zastaw tych akcji, przypuszczalnie z powodu prywatnego charakteru, jaki posiadają akcje naszej naczelnej instytucji emisyjnej.

Jak na ironję podkreślić należy, iż w dniu następnym ukazała się w prasie notatka pod tytułem: „Rozszerzanie działalności P. K. O.“.

Powyższe zarządzenie Ministra Skarbu jest zaprzeczeniem dotychczasowej zasadom przyznawania akcjom Banku Polskiego wszelkich tych przywilejów, które przysługiwały państwowym papierom procentowym.

Zarządzenie to jednak posiada głębsze skutki. Zmusza bowiem posiadaczy akcji Banku Polskiego do wyzbywania się ich po cenie bardzo niskiej. Wiadome są sprzedaże akcji Banku Polskiego po 50, a nawet 40 zł. za 100. Tę sytuację wyzyskują elementy, które w swoim czasie bardzo mały udział przyjęły w subskrybowaniu akcji Banku Polskiego, a które teraz za tanie pieniądze staną się akcjonariuszami naszej instytucji emisyjnej.

Tygodnik Handlowy w swym nr. 6. z dnia 6. lutego br. pisze między innymi o „**Obowiązku przedstawiania władzom faktur**“, który to artykuł z powodu doniosłości sprawy jak i przestarzałości ustawy o lichwie wojennej w całości podajemy:

Niejednokrotnie już na łamach naszego pisma uzasadnialiśmy nierealność całego szeregu przepisów, zawartych w ustawie o lichwie wojennej (!) i wydanych na jej podstawie rozporządzeniach. Na tem miejscu chcemy na przykładzie uwypuklić nieżyłowość kategorycznego przepisu § 5 rozporządzenia o ujawnianiu cen i fakturach, wedle którego „posiadacze przedsiębiorstw, zajmujących się sprzedażą przedmiotów powszechnego użytku, obowiązani są posiadać faktury (rachunki) na wszystkich przez nich nabyte przedmioty powszechnego użytku, oraz przedstawiać je na żądanie władz“.

Firma X., handlowa spółka akcyjna, posiadająca centralę w Z., sprowadziła większą partję towarów z zagranicy i rozesłała do swoich filij, które rozrzucone są w różnych miastach w liczbie 10-ciu. Na jeden z oddziałów władze administracyjne nałożyły wysoką karę za nieposiadanie faktury. Jak jednak sprawa przedstawia się życiowo i prawnie? Jest jasne, że oryginalne faktury dostawców zagranicznych muszą pozostać w posiadaniu centrali, która na wypadek zażądania okazania faktur przez przedstawiciela władzy administracyjnej w siedzibie filij, natychmiast mogłaby wysłać swego delegata z żądaniami fakturami na miejscu. W ten sposób czyni się całkowicie zadość wymaganiom § 5 rozporządzenia, gdyż wedle tego przepisu posiadacze przedsiębiorstw obowiązani są tylko posiadać faktury i przedstawiać je na żądanie władz, natomiast przepisy zgola nie nakładają obowiązku przechowywania tych faktur w tym samym lokalu, ani nawet w tem samym mieście; niema obowiązku przedstawienia ich na żądanie władz bezpośrednio w tej samej chwili, w której władze tego zażądają. Przepis wspomniany wyłącznie tylko w ten sposób można ro-

zumieć, gdyż centrala firmy nie może przecież żądać od dostawcy zagranicznego kilkunastu faktur na jedno i to samo kupno, ani też sama wystawiać ich swoim filjom, boć przecież towaru im nie sprzedaje. Jeśli zaś chciałoby się w takich wypadkach narzucić filjalnym przedsiębiorstwom obowiązek przechowywania w ich lokalach faktur i okazywania ich przedstawicielom władzy w każdej chwili, to jedyne wyjście byłoby rozsyłanie przez centralę odpisów faktur notarialnie lub sądowo nie legalizowanych. Nie trzeba dodawać, że w przedsiębiorstwie o większych rozmiarach pociągałoby to zwiększone koszty handlowe, a z drugiej strony nie dawałoby pewności, czy lokalna władza zgodziłaby się na zastąpienie faktury przez jej legalizowany odpis, skoro rozporządzenie tego nie przewiduje. Dodać należy, że wypośredkowanie słusznej ceny zgółła nie jest zależnem od niezwłocznego przedstawienia faktury, ponieważ do ceny fakturowej dochodzą jeszcze koszty frachtu, cło, koszty przekazu bankowego i t. p. — na te zaś dokumenta, aczkolwiek nieobjęte § 5., niejscowa władza musiałaby dłużej czekać.

W tych okolicznościach ukaranie firmy X. w drodze administracyjnej

za nieposiadanie faktur uważać trzeba za niesprawiedliwe i pozbawione wszelkich podstaw prawnych. Poza tem jest nie do pomyślenia stosownie przepisów, będących w jasnej kolizji z naturalnymi koniecznościami życia. Co więcej, przepis, iż, odwołanie nie wstrzymuje wykonania kary grzywny, sprzeczny jest zarówno z ogólnymi zasadami postępowania karnego, jak i z istotną potrzebą. Ściągnięcie pewnej kwoty jest już samo przez się dotkliwą karą dla kupca, gdyż pozbawia go narazie środków obrotowych, o które dziś tak trudno, i tamuje prowadzenie interesu. Ewentualny późniejszy zwrot nie rokompensuje poniesionych strat, fakt ukarania tym sposobem pozostaje, mimo wykazania niewinności.

Wedle naszych informacji, są w toku prace około znowelizowania ustawy o lichwie. Przy opracowywaniu nowych przepisów w tej dziedzinie, a sięgających głęboko w życie gospodarcze Państwa, należy nieustannie mieć na uwadze trudności, z jakimi w dobie obecnej handel musi walczyć i że najdalej idące ułatwienia i uproszczenia handlu są postulatami nie tylko jego interesów gospodarczych, ale i interesu Państwa.

Dział podatkowy.

Nowy podatek zarobkowy.

W ministerstwie skarbu dojrzewa myśl wprowadzenia nowego podatku bezpośredniego, tak zw. podatku zarobkowego. Byłby to podatek w rodzaju podatku dochodowego, który płaciłyby tylko firmy i przedsiębior-

staw handlowe od osiągniętego czystego dochodu firmy.

Nowela do ustawy o podatku dochodowym.

Sejmowa komisja skarbową przyjęła w trzecim czytaniu projekt no-

weli do ust. o podatku dochodowym. Jak wiadomo, projekt ten został odeślany z plenum Sejmu z powrotem do komisji, celem pogodzenia kilku nastu wniosków, zgłoszonych do projektu. Skala podatku w obecnie ponownie przyjętym projekcie została utrzymana zgodnie z pierwotną uchwałą komisji. Minimum więc egzystencji ma wynosić 1 500 zł.

Ulgi w spłacie podatku dochodowego.

Ministerstwo Skarbu z uwagi na to, że obecnie zachodzą często wypadki, w których poszczególni płatnicy, nawet przy najlepszych chęciach nie mogą uiścić wymierzonego im podatku — upoważniło okólnikiem LDPO-469 4. Izby Skarbowe do rozkładania na raty podatku dochodowego, jednakże na termin nie dłuższy, jak do 31. marca 1925 roku. Władze Skarbowe korzystać mają z tego upoważnienia tylko w wypadkach rzeczywiście zasługujących na uwzględnienie.

Przesunięcie terminu do składania zeznań o dochodzenie do 1. maja br.

Minister skarbu rozporządzeniem z dnia 11. lutego 1925 r. zarządził na podstawie części drugiej art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 77 z r. 1923 poz. 607) iż termin do składania przez osoby fizyczne i spółki nieobjęte zeznań o dochodzie, wyznaczony w art. 49 uts. o państw. podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 77 z r. 1923 poz. 607) przesuwa się dla wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1925 z dnia 1. marca na dzień 1. maja 1925 r.

Podatek dochodowy od uposażeń służbowych na miesiąc marze 1925 r.

Min. Skarbu zarządziło, aby pobór państwowego podatku od uposa-

żeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej był dokonywany w miesiącu marcu w dotychczasowym trybie według skali ogłoszonej na styczeń r. b.

Zwolnienie od podatku obrotowego.

Ministerstwo Skarbu zarządziło okólnikiem LDPO 816 1. 3., że wobec tego, iż w myśl ustawy z 14. maja 1923 r. przedsiębiorstwa, prowadzące wydawnictwa dzienników i pism periodycznych wolne są od płacenia podatku obrotowego, również i drukarnie, należące do tych wydawnictw wolne są od tego podatku, o ile obsługują wyłącznie własne wydawnictwa i nie przyjmują żadnych innych robót. Jednakże drukarnie te powinny nabywać świadectwa przemysłowe stosownie do odpowiednich postanowień powołanej ustawy o podatku przemysłowym.

Ulgi w pobraniu podatku przemysłowego od obrotu.

Ministerstwo Skarbu reskryptem z dn. 5. lutego 1925 r. LDPO 3547/111 upoważniło na zasadzie art. 94 ustawy z dnia 14. maja 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 412) Wydział Skarbowy do pobrania kwot podatku przemysłowego od obrotu za miesiąc lipiec, sierpień i wrzesień 1924 r. w rachach w terminie do końca marca 1925 r. jednak tylko na skutek indywidualnych należycie uzasadnionych prośb poszczególnych płatników — wręczonych na ręce Wydziału Skarbowego.

W wypadkach udzielenia wspomnianej ulgi, pobierać się będzie odsetki w myśl postanowień art. 3 ustawy z dnia 31. lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73. poz. 721).

Sprawy celne.

Komitet celny przy min. Przemysłu i Handlu w Warszawie na posiedzeniu dnia 7. ub. m. przyjął następujące wnioski:

1. Zniesienie ulg celnych.

- 1) dla obuwia poz. T. C. 57 p. I.
- 2) dla bielizny poz. T. C. 209 p. Ia.
- 3) dla odzieży męskiej poz. T. C. 209 p. 2.
- 4) dla wyrobów dzianych poz. T. C. 205 p. 4, 6, natomiast pp. 3 i 4a tej pozycji korzystać będą nadal z dotychczasowej ulgi.

11. Zmiany wysokości cła ulgowego.

Dla kwasu azotowego poniżej 40% Bę z 10% na 80% cła normalnego (Poz. T. C. 108 p. 4); dla kwasu azot. ponad 40% Bę pozostawiono dotychczasową ulgę 10% cła.

III. Wprowadzenie ulg celnych.

- 1) dla nasion lucerny 10% cła (pz. T. C. 62 p. 4)
- 2) dla kwasu salicylowego 20% cła (poz. T. C. 108 p. 9)
- 3) dla nadchloranu potasu 60% cła (poz. T. C. 112 p. 25 b)
- 4) dla blach paleniskowych 40% cła (poz. T. C. 143 p. 5a.)
- 5) dla kabloszyn 10% cła (poz. T. C. 153 i 150)
- 6) dla sortowników do młócarń 10% cła (poz. T. C. 167 p. 39e.)
- 7) dla mierników i liczników elektr. 10% (poz. T. C. 169 p. 17.)
- 8) dla macy 10% cła (poz. T. C. 24p. 9.)
- 9) dla nasion drzew iglastych 20% cła (poz. T. C. 62 p. 9a.).

Odrzucono następujące wnioski:

I. Zniesienie ulg celnych.

- 1) dla rur wiertniczych (poz. T. C. 125 p. 7a.)
- 2) dla lin stalowych (poz. T. C. 156 p. 5a i b.)
- 3) dla prochów górniczych i t. d. (poz. T. C. 217 p. a.).

II Wprowadzenie ulg celnych.

- 1) dla obręczy do kół wagonowych i parowozowych (poz. T. C. 151 p. Ia.)
- 2) dla osi i resorów,
- 3) dla aparatów fotograficznych (poz. 169 p. 5),
- 4) dla niewyrabianych w kraju aparatów elektr. o wadze sztuki poniżej 150 kg. (poz. T. C. 169 p. 14 a—d.)
- 5) dla papieru do wyrobu papierów światłoczułych (poz. T. C. 177 p. 6b, 111 i p. 11).

Odroczono względnie przekazano Komisji następujące wnioski:

I. Wprowadzenie ulg celnych.

- 1) dla kół do wozów,
- 2) dla barwników (poz. T. C. 135).
- 3) dla łożysk rolkowych (poz. T. C. 167 p. 27e),
- 4) dla pługów i kultywatorów (poz. T. C. 167 p. 34).

II. Zmiany wysokości cła ulgowego.

- 1) dla trichloroacetyleny z 20 na 5% (poz. T. C. 112 p. 25a),
- 2) dla odpadków bawełnianych z 80% bez cła (poz. T. C. 182 p. 3a),
- 3) dla cegły szamotowej dla wielkich pieców i aparatów Cowpera i koksowni (poz. T. C. 72 p. 4).

(Górnośl. Wiad. Gosp.)

Związek nasz reprezentował na posiedzeniu tem p. Wacław z Król. Huty.

Cło wywozowe od masy papierowej

Od 10. lutego obowiązuje nowa stawka celna (zmieniona rozporządzeniem z dn. 29. stycznia r. b. Dz. Ust. R. P. Nr. 15. poz. 102. na masę papierową, przyrządzoną chemicznie z drzewa, słomy, szmat i t. p. (celuloza, sulfitowa, siarczkowa) sucha i wilgotna i wynosi obecnie 70 groszy od 100 kg.

Jlu kolegów pozyskałeś już dla Towarzystwa i Związku?

Biurokracyzm.

Nasze agencje celne.

Nasze agencje celne w dalszym ciągu wykazują wprost karygodny biurokracyzm. Oto świeżo zaszedł fakt, który jest dowodem „roztropności“ pewnych kierowników tych agencji. Jeden z domów handlowych w Warszawie, zajmujący się importem chemikalii, sprowadzał kilkakrotnie przez agencję celną w Lublińcu z Kolonii ładunki wagonowe alunu chromowego, ultramaryny i t. p. i mniejmał, że uda mu się wysłać towar z Lublińca wprost pod adresem klienta, by uniknąć zbytecznych kosztów ekspedycji kolejowej. Lecz jakież było zdziwienie, gdy kierownik agencji celnej w Lublińcu zażądał osobistego stawienia się adresata. Nic nie pomogły tłumaczenia, aż wreszcie po 10 depeszach, wysłanych do firmy, wysyłającej w kolonii i do Lublińca, zdołano wreszcie skie-

rować towar do klienta, natomiast cło i koszty manipulacyjne musiano uiścić gotówką w Lublińcu. (Tyg. Handl.).

Obniżenie cel przywozowych francuskich.

Na podstawie ostatniego rozporządzenia francuskiego Min. Skarbu na następujące przedmioty zostały obniżone cła przez skasowanie mnożnika 1) jęczmień (w ziarnie i mące) — dotychczasowy mnożnik 2 został skasowany; 2) masło świeże i solone — dotychczasowy mnożnik 2,5 został skasowany; 3) sery twarde — dotychczasowy mnożnik 3,5 został obniżony do 1,7; 4) sery miękkie — dotychczasowy mnożnik 3 został obniżony do 1,5; 5) mleko zgęszczone z dodatkiem cukru — dotychczasowy mnożnik 2,5 został skasowany; 6) wędliny — dotychczasowy mnożnik 2 został skasowany.

Sprawy Gdańsk-Gdynia.

Wynik Targów Gdańskich.

Targi gdańskie, które jak było do przewidzenia, kompletnie chybiły celu, skończyły się z poważnymi stratami, wynoszącymi kilkaset tysięcy guldenów, dla przedsiębiorstwa targów. Ilość wystawców i eksponatów, przeważnie z pośród drobnego lokalnego przemysłu, była bardzo mała. Kupiectwo polskie, idąc śladami bojkotowania targów gdańskich, i postępujący wobec polityki senatu gdańskiego jak należało, udziału w targach prawie nie brało. Targi spotkały się z zupełnem niepowodzeniem. Stocznia Gdańska i fabryka wagonów by-

ły jedynymi poważniejszymi firmami, które wzięły udział w targach gdańskich. Zagraniczne firmy prawie nie wystawiały. Przedstawiciele Wniesztorga z Warszawy, których przyjazd podkreślała prasa gdańska, żadnych transakcji nie zawarli.

Deficyt powinien być dla senatu gdańskiego nauką, że z Polską trzeba się nareszcie liczyć.

Kryzys w Żegludze Gdańskiej.

Ciężki kryzys gospodarczy Gdańska odbija się na flocie handlowej tamtejszych linii żeglugowych. I tak

ostatnio sprzedano dwa statki gdańskie „Stettin“ (1489 ton) i „Susanne“ (370 ton). Poza tem w porcie z powodu braku ruchu i ładunku stoją statki: Balticum (364), Echo (555), Hansa (438) i Motława (430 ton).

Jedynie Bałtycko-Amerykańskie Towarzystwo Importu Nafty, największa gdańska linja żeglugaowa, rozwija się. Ostatnio nabyła ona znowu statek tankowy „Josiah Macy“ (5293 ton). Ponieważ niedawno towarzystwo to zakupiło statek tankowy „S. V. Harkness“ (5293 ton), ma więc obecnie poważną flotyllę. Wchodzi do niej jeszcze statki tankowe „Gedania“ (5107).

„Baltic“ (5173), „Vistula“ (5119) oraz statek motorowy „Zopot“ (5915 ton). Rzecz znamienna, że statki te z powodu braku ładunku, chociaż pływają pod flagą gdańską do portu gdańskiego nie zawijają. (Merkury Polsk. 14. (33).

Rozwój portu w Gdyni.

Ożywiony ruch w porcie. Za opłaty portowe w r 1924 pobrano 12 i pół tysięcy złotych.

Chociaż port w Gdyni znajduje się dopiero w budowie i nie jest jeszcze otwarty dla właściwej eksploatacji, jednak cyfry jego obrotu towarowego i żeglugowego przedstawiają się

już wcale pokaźnie. Do portu weszło w r. 1924 — 23 statki rządowe, nie wojenne, 25 statków motorowych przybrzeżnych, 293 statki parowe, 19 statków żaglowych, razem w żegludze przybrzeżnej 360 statków o łącznym tonażu netto 20 964 tonn. Statki te przywiozły 11 779 pasażerów. Dalej przybyło 2 336 kutrów i 125 łodzi rybackich, które przywiozły 378 tonn ryb, statków oceanicznych przybyło 21 parowych i 6 motorowych o łącznym tonażu netto 40.61. Statki oceaniczne przywiozły 631 tonn ładunku i 12 725 pasażerów. Razem przybyło do Gdyni 2693 statki, 24 501 pasażerów i 1009 tonn ładunku. Cyfry co do wejścia przedstawiają się jak następuje:

21 statków rządowych nie wojennych, 20 statków motorowych, 293 statki parowe, 19 żaglowych, razem 353 statki żeglugi przybrzeżnej o tonażu 20 854 tonn netto i 8 433 pasażerami, poza tem 2 305 kutrów i 127 łodzi rybackich z 235 tonn ryb. Oceanicznych statków wyszło 21 parowych i 6 motorowych z tonażem 40 616 tonn, 15 050 pasażerami i 9086 ładunku. Roczny łączny obrót portu wynosi 5 408 statków o tonażu 123 050 tonn, nie licząc w tonażu łodzi rybackich.

Opłat portowych Gdynia za rok 1924 dała 12 i pół tysięcy złotych.

Komunikaty.

Rokowania handlowe polsko-czeskie. toczą się bez przerwy w Warszawie i zostaną w krótkim czasie pomyślnie dla nas zakończone.

Kto ma swe własne przedstawicielstwo lub oddział we Francji,

zechce natychmiast donieść o tem do Sekretarjatu Związku, z podaniem dokładnego adresu, zarówno własnego tu jak oddziału zagranicą.

Nowe pożyczki zagraniczne.

Mówią o toczących się rokowaniach, które są na najlepszej drodze w celu uzyskania pożyczki od kapitalistów amerykańskich dla przemysłu górnośląskiego w ogólnej sumie 20 milionów dolarów na 8% na 10 lat, mających być wypożyczonych w sumach niemieńskich, niż trzy miliony dolarów.

Ułatwienia graniczne między Polską a Rumunią.

W Niepokuitowicach odbyła się konferencja między polskimi i rumuńskimi władzami kolejowymi w sprawie ułatwień granicznych.

Odnosnie do rewizji celnej w pociągach na granicy postanowiono, że od 1. marca pociągi, kursujące od strony Polski i od strony Rumunii, nie będą zatrzymywane się dwukrotnie t. j. na stacji granicznej polskiej i rumuńskiej, tak jak to było dotychczas, celem umożliwienia władzom bezpieczeństwa polskim i rumuńskim kontrolowanie pociągów, lecz władze polskie i rumuńskie wykonywać będą służbę w pociągach w czasie jazdy do najbliższej stacji granicznej polskiej lub rumuńskiej. W sprawie zaś odważenia wagonów na granicy, postanowiono, że celem ułatwienia ruchu towarowego wagony nie będą podlegały powtórzonemu ważeniu przy przejściu z Polski do Rumunii i na

odwrot, natomiast władze polskie i rumuńskie przyjmują wagę miejsca nadania za obowiązującą. Zarządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Do najprzykreszyszych spraw należała rewizja celna i paszportowa na granicy. Dotychczas władze zarówno polskie jak i rumuńskie wymagały od osób opuszczanie wagonów wraz z pakunkami. Delegaci obu państw zgodzili się, że nie należy więcej stosować dotychczasowej procedury rewizyjnej, lecz trzeba równocześnie we wspólnym polsko-rumuńskim urzędzie dokonywać przeglądu paszportów i manipulacji celnych, policyjnych i politycznych. W ten sposób czas postoju na stacjach granicznych zasadniczo się zmniejszy. Ponadto uczestnicy konferencji postanowili wpłynąć na swoje rządy w kierunku zawarcia polsko-rumuńskiej konwencji, na mocy której zarówno rewizja celna jak i paszportowa będzie się mogła odbywać tylko w wagonach.

Dom Kupiectwa Polskiego.

W niedzielę, 15. lutego br. dokonano poświęcenia „resursy kupieckiej“ w Bydgoszczy na Pomorzu.

Poznamo bezmiernego zastoju jak i wielkich trudności kredytowych, ogromnych ciężarów podatkowych, oraz różnego rodzaju danin i świadczeń na rzecz Skarbu i samorządu udało się kupiectwu pomorskiemu w Bydgoszczy dojść własnymi siłami przy energicznej i dobrej woli do własnego domu kupiectwa polskiego.

Sliczny gmach „Resursy“ mieści się przy ulicy Jagiellońskiej Nr. 25, gdzie też umieszczono Sekretariat Związku.

Na tej drodze ślemy bratniej organizacji na Pomorzu serdeczne ży-

czenia pomyślnego rozwoju tamtejszego kupiectwa polskiego.

Co potrafiło dokonać kupiectwo polskie w Bydgoszczy, potrafi i nasze, jeżeli tylko zabierze się należyście do dzieła. Zaczątki już są. Wiadomo wszystkim już z organu, że p. p. Kościelniakowie ofiarowali na ten cel pierwsze 500 zł., a pp. Sikorscy 150 zł. W dalszym ciągu złożyli prezes Związku p. Jerzykiewicz 50 zł., i wiceprezes p. Nowakowski 50 złotych.

Aby myśl tę jaknajprędzej zrealizować otwieramy z dniem dzisiejszym listę dobrowolnych ofiar na dom kupiectwa polskiego w Katowicach.

Niech nikt nie pozostanie w tyle, niechaj każdy daje ile dać może, bo kto zaraz daje, dwa razy daje. A zatem do pracy nad stworzeniem własnego domu kupiectwa polskiego.

—O—

Bankructwo wielkiej firmy wiedeńskiej.

Istniejąca we Wiedniu od 30 lat firma handlowa sukna i manufaktury Sami Spiegel stara się o moratorium jednoroczne. Pasywa wynoszą 265 tysięcy dolarów, mają jednak istnieć

znaczne aktywa, składające się z magazynu towarów, wierzytelności i realności we Lwowie, Bielsku i Wiedniu. Firma ta ma też znaczny udział w fabryce w Rybniku na Śląsku.

W sprawie składek.

Przypominamy Towarzystwom, że w myśl § 6 statutu towarzystw i § 20 statutu Związku składki powinny być płacone miesięcznie z góry. Towarzystwa zalegające ze składkami prosimy o jaknajrychlejsze uregulowanie tychże.

Różne.

Otwieranie sklepów w godz. południowych

Kupcy w Mysłowicach postanowili sklepy swoich w godzinach południowych nie zamykać, wobec czego sklepy w Mysłowicach będą otwarte bez przerwy od godziny 8 rano do godziny 7 wieczorem.

W jakim języku mamy korespondować z firmami niemieckimi na polskim terytorjum?

Niejednokrotnie zwracało kupiectwo polskie uwagę na fakt korespondowania po niemiecku, wielu polskich kupców z firmami niemieckimi, istniejącymi na terenie b. zaboru pruskiego i miasta Gdańska. Taka forma korespondencji jest absolutnie niedopuszczalna, zarówno ze stanowiska naszej godności narodowej, jak nawet z punktu widzenia polskiego interesu handlowego. Firmy niemieckie wobec konieczności korespondowania po polsku zmuszone będą zatrudniać większą liczbę Polaków. Mając powyższe na względzie, wzywa się polskie kupiectwo do utrzymywania z przedsiębiorstwami niemieckimi, pracującymi na terenie państwa polskiego korespondencji wyłącznie w języku polskim.

**Członkowie popierajcie Wasz organ „Informator”
przez ogłaszanie się w nim i polecajcie to wszystkim.**

Ilość bezrobotnych w poszczególnych państwach Europy.

Według obliczeń międzynarodowego Związku Stowarzyszeń w Amsterdamie, ilość bezrobotnych w następujących państwach przekraczała cyfrę 50.000 ludzi. W Rosji 1.300 tysięcy, w Anglii 1.158 tys., w Niemczech 436.000, w Polsce 155.000, we Włoszech 134.000, w Austrii 130.000, w Czechosłowacji 73.000, w Holandii 65.000. Mniej niż 50.000 bezrobotnych posiadała Dania, Węgry, Nor-

wegia, Belgia i Szwecja około 20.000 Francja zaledwie 12.000, a Finlandja 1,8 tys.

Stan majątku Stanów Zjednoczonych.

Wedle statystyki departamentu handlu, majątek narodowy Stanów Zjednoczonych z końcem 1922 roku, wynosił 321 miliardów dolarów. Przyrost wartości majątku w ostatnich dziesięciu latach t. j. od 1912 do 1922 wynosił 72 procent gdy w roku 1912 majątek ten wynosił 186,5 miliardów dolarów.

A. Kościelniak

Katowice

Bytom

3. Maja 5.

Tarnogórska 2.

Wszystkie artykuły męskie

wobec korzystnego zakupu bardzo korzystnie.

Plaszcze gumowe i weiniane.

Pierwsza Małopolska Fabryka Zwierciadeł

:: i Szt. i tiernia Szkło, Sp. z ogr. odp. ::

Kraków, ul. Grodzka 60.

Tel. 4078 i 4225. — Rach. P. K. O. Kraków 401 076

POLECA: Szyby wystawowa, kryształowe i półlustrzowe. — — — — —
Lustra i szyby szlifowane do mebli.
Lustra 3,4 białe facetowane i gładkie.
Lustra finowe (szok), jak również galanterijne o różnym wykonaniu i wszelkich wielkościach. — —

Węgiel

koks hutniczy i brykiety

dostarcza z

Kopalń Skorbowych Sharboferm

z szybów Król. Bielszowice
i Knurów

P. Kopieczny
Katowice, Wojewodzka 50.
Wlepreses Polsk. Związku
Kupców węglowych
Województwa Śląskiego.

J. Smoczyk

Katowce
ulica 3-go Maja 7.

Telefon 1494.

Zegary / Zegarki złote
i srebrne / Omega / Long-
ines / Schaffhausen /
Doksa i inne.

Bijuterja, złota i srebrna
Stuńce.

PALARNIA KAWY

ELWE

Właśc.: Leppich i Wieczorek
KATOWICE BOGUCICE

Telefon 1147
P. K. O. 302 834

Hurtownia cacao, herbaty, to-
wary korzenne w opakowaniu
i luźne :—: SPECJALNOŚĆ;
Mieszanka 20% kawy, 80% kawy
słodowej — Dobry i tani napój
dla biedniejszych i zamożnych
Prosimy uważać
na nasz odznak

ELWE

Haase i Medlewski

Ziemiopłody i przetwory młynarskie

Katowice

Telefon 1385

54280 ¹/₂
1925.5

Pracownia Śląska